

ПРОТОКОЛ № 67
от заседание на Гражданския съвет към ВСС,
проведено на 24.07.2020 г.

Днес, 24 юли 2020 г., петък, от 9:30 ч. в Пресцентъра на ВСС в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе заседание на Гражданския съвет към ВСС, на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Мария Карагьозова – председател на Гражданския съвет от НПО, председател на Асоциация „Форум”;

Г-жа Татяна Лисичкова – правен експерт на Асоциация „Форум“, упълномощена за днешното заседание да представлява Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, Асоциацията на прокурорите в България, Камарата на следователите в България и Клуб – Журналисти срещу корупцията;

Г-жа Весела Павлова – представител на Асоциацията на българските административни съдии;

Г-жа Павлина Желязкова – ПР /връзки с обществеността/ на Българската асоциация на вещите лица и експертите;

Г-жа Десислава Лозанова – член на Българската асоциация на съдиите по вписванията;

Г-жа Светла Дерменджиева – председател на УС на Камарата на независимите оценители в България;

Г-н Петър Бонински – член на Центъра за приложно-правни изследвания и практики и упълномощен за днешното заседание да представлява Сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“;

Г-н Александър Николов – председател на УС на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

Г-жа Емилия Петрова – член на УС на Сдружение СЕФИТА и упълномощена за днешното заседание да представлява сдружение „Камара на арбитражните и на съдебните експерти в България“;

Адв. Росен Рашков – член на УС на сдружение „Обединение на свободните адвокати“;

Адв. Венелина Фотева – член на сдружение „Обединение на свободните адвокати“;

Г-жа Емилия Николова – председател на Съюза на съдебните заседатели в България;

Г-н Георги Ангелов – зам.-председател на Съюза на съдебните заседатели в България;

Г-н Николай Михайлов – председател на Съюза на младите юристи;

Г-н Владислав Славов – председател на Съюза на юристите в България,

Г-жа Душана Здравкова – член на Съюза на юристите в България;

Г-н Христо Трайков – IT-специалист, Съюз на юристите в България.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Разглеждане на предложения на СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“ за подобряване работата на Единния портал за електронно правосъдие

Вносител: Емил Георгиев, председател на Обединение на свободните адвокати

Докладчици: Маринела Ашикова и Росен Рашков, Обединение на свободните адвокати;

2. Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ - в каква степен са реализирани набеязаните в приетия документ цели, какви средства са изразходвани за постигането им , какви проблеми са идентифицирани и какви са възможните решения. Представяне на становище на Съюза на юристите в България.

Вносител: Владислав Славов, председател на Съюза на юристите в България

Докладчици: Владислав Славов и Душана Здравкова, Съюз на юристите в България;

3. Информация за работата на сформирания с решение на Съдийската колегия на ВСС Работна група за извършване на последваща оценка от въздействието на Глава 4, Раздел II, чл. 66 – чл.75а от ЗСВ на заседанието й, проведено на 25.06.2020 г. в сградата на ВСС.

Вносител и докладчици: Емилия Николова и Георги Ангелов, Съюз на съдебните заседатели в България;

4. Организационни въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добро утро на всички. Имаме кворум и откривам заседанието. Започваме с т. 1 от дневния ред. Адв. Фотева, заповядайте.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Благодаря. Най-първо искам да започна с това какво е Единния портал за електронно правосъдие и малко хронология по нашите преписки с ВСС, във връзка с Портала.

Порталът би трябвало да е база данни за съхранение в електронен вид на копия от съдържанието на съдебни дела. Той се явява основата за създаването на Единната информационна система на съдилищата, т. е. каквото и да надграждаме от отгук насетне, ако тази основа не е добра и не функционира правилно и коректно, то просто няма да работи.

Предвидено е достъпът да е публичен, да се създават потребители, да се интегрират различни модули в системата. И са изхарчени много пари, разбира се, за да се направи това нещо да работи успешно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В рамките на всички проекти на ВСС, този е по.

ОТ ЗАЛАТА: Норвежкия механизъм.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Не е по Норвежкия. Това, което ви чета за модулите, то е в техническото задание – разпечатах и да не си мислите, че това е някаква мечта на визионер, това е техническа спецификация от 2015 г., приложена към договора за първия избран изпълнител, АБАТ мисля, че беше, с подизпълнител „Смарт системс“, срокът е бил много кратък – 6 мес., незнайно как е трябвало да се вместят, но въпреки това по документи всичко е перфектно и това нещо е изпълнено. То е маркирано, знаете има сайт на Агенцията за обществени поръчки, там е показано, че договорът е изпълнен, нямаме забележки към изпълнителя и всичко функционира прекрасно.

Сега ще ви кажа какви са модулите, които трябва да функционират към този Портал. Няма да ви ги изброявам всичките, те повечето са едни прекрасни пожелания. Това, което ни интересува като основа на Портала, това е електронната услуга за заявяване на електронен достъп. Най-първо – модулет за регистрация на потребител. Значи Порталът трябва да има модул за регистрация на потребител. Знаете вече, всички работим с такива портали, внася се електронно – не се ходи никъде да се регистрираш, влизаш електронно, попълваш заявлението, пращат ти на имейл, подписва се с електронния подпис, ако е необходимо и това е всичко.

Освен модулет за регистрация на потребител, модул за електронна услуга по предоставяне на достъп до конкретно дело, също трябва да е интегриран, модул за управление на съдържанието, за търсене – което е мечтата на всеки, такова нещо няма. И са разписани в това техническо задание спецификациите на всеки от модулите, предвидени прекрасно на теория как потребителите ще имат едно потребителско име и парола, сингъл

сайтът – т. е. веднъж създаден този достъп до Портала, той ще функционира во веки веков и този потребител ще пуска електронно, само ще добавя дела, по които осъществява представителство – в нашия случай – на адвокатите.

Няма никакво съмнение, от разписаното техническо задание, че тези модули трябва да съществуват електронно. Изрично е предвидено в заявлението за електронен достъп за добавяне на делата, така да се каже. Тук ще ви спестя останалите прекрасни модули за търсене на съдържание и т. н. и ще премина към практическото съществуване на това прекрасно нещо, което до сега ви четох как трябва да изглежда. Ние го чакахме – то е предвидено 2015 г., мисля, че 2016 г. е сключен договорът, 2017 г. се изпълнява. Ние до 2018 г. чакахме това нещо да функционира и да работим с него. В края на 2018 г., когато видяхме, че това не се случва, започнахме да изпращаме писма във ВСС с въпроси защо това не работи. И ще ви кажа каква ни беше голямата болка – не си мислете, че това е било по тези отложени текстове, които 100 пъти ги отлагаха за електронното дело, за процесуалните изявления – това е една много светла мечта. Ние говорим за елементарно създаване на потребителски профил. Сега, ако си спомняте, това, което ви прочетох как трябва да се логнем в системата, да се подпишем с електронен подпис и да си създадем достъпа – нищо подобно. Края на 2018 г. едно голямо ходене по мъките, съдилищата почват – Ама, елате лично си подайте. Не приемаме заявления, освен ако не са подадени лично.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: В Бургас казваха и – Платете такса.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Да. Спестявам различните съдилища – какво едните казват, регистратурата пък казва – Какви са тези глупости, това не е по конкретно дело. Търсите системния администратор, а той казва – Аз не мога да ви приема документите, трябва да го подадете на регистратура. Едно безкрайно препращане и обезсмисляне на този електронен портал, защото, ако аз от Бургас трябва да дойда до София, за да си подам заявлението, ами аз ще си проверя делото. Е, да – втори, трети път, ако сработят нещата някакси, аз ще мога да работя, евентуално, с него, но те не сработват.

2019 г. цялата година, след няколко проведени срещи с представители на ВСС и множество изписани писма, представени – няма да ви ги цитирам, десетки отговори от системни администратори – това е документирано, не е наше твърдение само, системните администратори казват – Елате лично, не може да ви се предвиди заявлението, елате лично.

Другият проблем – цялата 2018 г., ако си спомняте т. нар. сингъл сайнгъл, никакъв сингъл сайнгъл. Масово всички отговаряха, че всеки път, когато иска адвоката да достъпи друго дело, трябва наново да се регистрира в Портала. Това шокиращо безумие, т. е. всеки път се регистрираме с потребителско име и профил. Обаче това създава проблем, защото ти вече имаш един профил от 2017 г. 2018 г., като опиташ, искат пак нов профил – то

противоречи на правилата теоретично, както са разписани. Отделно от това създава затруднения, защото един път адвоката е регистриран с това си име и при повторната регистрация системния администратор казва, че не може да регистрира и излиза грешка.

Това нещо го изговорихме 2019 г. Писахме едно писмо, второ, трето – как не се отстранява. Разгеле м. декември 2019 г. потвърдиха от „Информационно обслужване“ АД, че този проблем е отстранен. То, пак казвам, ние не сме искали нещо ново да се добави в Портала, ние искаме той да работи така, както е замислен – той не работи по този начин.

Няма повече да ви занимавам с регистрацията, отстранен е проблема Слава Богу, поне така се твърди, дори тази година забелязах, че модульът, предвиден в далечната 2015 г., за електронна регистрация, т. е. аз от Бургас, като си образувам дело в Пловдив, да се регистрирам електронно, този модул вече е въведен. Колко години по-късно – 5 години, след като ние сме документирали, че договърът е изпълнен – значи толкова е и бил изпълнен, този модул вече е въведен. Не съм го тествала, поемам ангажимент другата седмица да тествам да видя дали работи, защото не е много сигурно.

Модульът за заявление на дела – там пък друг проблем. По всяко дело на хартия искат отделно подаване, връщат го – разпореждания на председателите на съдилищата, не ги приемали, защото трябва – да, то наистина трябва да отиде на съдия-докладчик. Светлата ни мечта, че ще се отразява по самото дело кой е адвокат и електронно ще става това нещо, тя е някъде много далеч в бъдещето, нямаме очаквания. Имахме очакване поне тези неща да се резюлират и да вървят бързо. Не, това също не стана и към момента няма такъв модул за електронно добавяне на дела. Този модул е разписан на теория още през 2015 г., защо не съществува – не е ясно.

Отделно от това ще ви кажа, че в началото на 2019 г., след срещата тук с представителите на ВСС, получихме писмо – тогава бяхме подали едно от оплакванията ни по-сериозно беше различните правила за достъп от съдилищата, които тотално ни объркват. Получихме отговор, ако го намеря, ще ви го зачета, в стил, много се извинявам, но – да: „Както беше изяснено на срещата, в отделните съдилища се използват различни системи за управление на делата. Тези портали са разработени по инициатива на „Информационно обслужване“ АД, тяхна собственост са и услугата е платена.“ Това писмо е от м. юни 2019 г. само, че в сайта на Агенцията за обществени поръчки, фигурира подписан от ВСС формуляр за приключване на договор за обществена поръчка, в който четем – формулярът е от м. януари 2019 г., т. е. половин година по-рано преди това, което ви зачетох. Предмет на поръчката какъв е бил – извършване на интеграцията на информацията от САС в ЕПЕП, т. е. системата за управление на делата е била възложена на „Информационно обслужване“ АД платено – тук някъде беше и сумата – 200-300 лв., малка на фона на всичкото, но на

„Информационно обслужване“ АД е платено м. януари 2019 г. да интегрират тези системи, които са тяхна собственост и те да станат собственост на съдилищата. Договорът е изпълнен в пълен обем – чекнато „да“, подпис – да, всичко е прекрасно. Само, че то го няма!

„Информационно обслужване“ АД продължава да предоставят платените справки, които ние си правим.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Платен достъп, т. е. за да се регистрираш, трябва да платиш такса за достъп.

РОСЕН РАШКОВ: Само една скоба да отворя към всички – не можем да ви покажем, защото в момента опитвам, но от 10 мин. Порталът не работи, изобщо не е достъпен.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Това, че се срива, са най-малките ни проблеми. Няма повече да ви отегчавам, исках малко предистория да ви кажа в последните няколко години. В условията вече на извънредно положение пък съвсем се обостриха нещата, защото 5 години след първите сключени договори за обществени поръчки въобще не може да се говори за електронни процесуални действия, за подаване на иски молби. Досега ви говорех за елементарното, за регистриране на потребител – ние потребител 5 години не можем да регистрираме. И сега тепърва светлата ни мечта е – ще ви изпратя на имейла всичките писма, които сме писали със запитвания до ВСС кога ще стане функционалност, кога ще работи, защо я няма на Портала, защо няма модулите – те са платени, платено е на изпълнителя да ги изпълни, но тях ги няма.

Това е накратко. Още много мога да говоря, мога и да ви изпратя всичките неща да ги видите, но предполагам, че повечето от вас са наясно с проблемите. И очакваме, понеже е много свързано с вашето предложение, понеже ние сме нов член, не знаем как, дори не можем да формулираме как точно да постъпим, за да получим някакви резултати и разчитаме на вашата помощ тук, на всички вас, да помогнете да се обединим и да решим какво да предприемем оттук насетне, за да накараме нещата да заработят.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Вие какво предлагате? Как да се формулира текста?

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Да си обединим усилията.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Ще формулираме. Нека да изслушаме по т. 2 предложението, защото, според мен, трябва да обединим двете точки.

РОСЕН РАШКОВ: В добавка ще кажа, понеже сме участвали в предходни срещи с г-жа Керелска и технически лица, имайте предвид, че голяма част от въпросите на тези срещи минаха и се отговори на една част от тях, възникнаха нови и в края на краищата по основните, техническите въпроси, които ние имахме, например – къде трябва да се търси, когато се прехвърля информацията, т. е. имаме един централизиран процес, който издърпва

от конкретните съдилища или пък малки процеси, за да знаем, например ако има някакво несъответствие между това, което е по делото и това, което е в Портала, къде да търсим проблема. Дори на тези въпроси не можеше да бъде даден отговор към онзи момент. Трябваше във всеки един вариант и конкретен случай да се пита – ще ви отговорим следващия път. После идват други въпроси и пак нещо неработещо. Ето, аз исках сега да видя някои неща, а то не работи. Представете си работен ден в 10 без 5 сядам да работя с електронния портал, но той не работи. Не знам за 5 години докъде сме стигнали.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Имаме представител от СЮБ с техническа насоченост.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз имам един въпрос – поне това, до което има достъп и когато сте се регистрирали, в пълнота ли са документите или ви прави впечатление, че.

РОСЕН РАШКОВ: Не, категорично.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖЕВА: Че досието има 100 листа, образно казано, а в Портала са „качени“ X по-малко.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Да, много благодаря за въпроса.

РОСЕН РАШКОВ: Има съдилища в едно дело „качено“ – едно единствено.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Вижте какво сме писали през м. юли 2019 г. – В раздел „проведени заседания“ бутонът „актове преглед“, независимо, че е активен, не осигурява достъп до визуализация на акта. Документите са пръснати, липсват цели раздели, например липсва раздел „входящи документи“ и другия раздел „изходящи документи“. Документите по делата не са „качени“ в хронологичен ред – то е тотално объркано, напълно безполезно е!

Това и към момента продължава да е така – от 2019 г. го говорим. Досиетата по делата са непълни. Вие разбирате ли, че, ако досието по делото е непълно, ние не можем да си свършим работата. Ние, ако нямаме доверие, че хронологично виждаме документите подредени по делото така, както са на хартия – един след друг, то просто се обезсмисля да го достъпим този Портал.

РОСЕН РАШКОВ: То е достатъчно един документ да липсва.

/Оживление в залата./

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз затова ви запитах за пълнотата и хронологията.

РОСЕН РАШКОВ: За 5 години имаме похарчени 38 мил. лв. и накрая имаме едно голямо нищо.

/Оживление в залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-н Ангелов иска думата, заповядайте.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Става дума за мащабен проект и той трябва да бъде разгледан от няколко гледни точки. Едната е преди всичко организацията на работа с дадения продукт. Тя

трябва да бъде разписана кой ще въвежда, как ще се ... */шум в залата/*, какво ще се прави и т.н.

Второ нещо – програмистите са хората, които имат поглед върху това, те мислят някакси по свой начин, както като всички нас. И начинът да организиране на дадена система в очите на един се различава от това, което е в очите на друг. Не знам как работят в „Информационно обслужване“ АД, но като знам кой е там, ми е ясно.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: То е и въпрос на задание.

/Говорят едновременно./

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Въпросът е следния – трябва да бъде направено така, че вие да го задавате, вие трябва да работите паралелно с тези хора. Разберете – дали ще е централизирана база данни, дали ще е ...*/шум в залата/* - колегата може би ще ме подкрепи. Заданието може да се направи.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Ама то е разписано.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: И третото, последното. Аз разбирам, че Вие говорите основно за комуникацията с ВСС – с такова чувство останах.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Да.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Всъщност разберете, това са хора, които разбират очевидно от право в по-голямата си част.

/Говорят едновременно – Росен Рашков и Венелина Фотева./

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Вижте, още веднъж Ви казвам – с такива сериозни системи съм се занимавал, че ако не седне човек сам и да им каже кое как да направят, всеки си става администратор, че даже сега стана и модно да си пишат пред името неznam си какво са. Има го и това. Работата е – нали знаете за делото на даещите се в чии ръчички е.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Да. Но проблемът е, че те не ни допускат. След много настоявания, на втората среща, след настояване половин година, ни беше предложено да ни дадат имейл, на който да можем да изпращаме оплаквания и то с хиляди уговорки – да не го разпространяваме, да не занимаваме „Информационно обслужване“ АД, защото имали много работа. Ами те не са си свършили работата след като се е стигнало до там да ги занимаваме! В края на първата година от усилията ни, можем да се похвалим, че благодарение на нас въведоха една секция „изпратете оплакване“ и ни уведомиха м. декември 2019 г., че тя работи. Значи една година ние им се молим да ни допуснат и да им кажем как трябва да се направи системата. Иначе в отговор на това, което казвате – ето го техническото задание от 2015 г.: видове потребители в Портала – е-администратор, е-съдебен администратор, е-потребител, е-служител.

/Говорят едновременно./

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Само да Ви кажа, че по отношение на техническото задание, има задание кое как трябва да бъде. Защото техническото е хронология на стъпките, които вече са на екрана.

/Оживление в залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля, да дадем думата на представителя от СЮБ, който е IT-специалист, моля, да се представите.

ХРИСТО ТРАЙКОВ: Казвам се Христо Трайков. Следя донякъде нещата от много години. Дойдох тук, защото проучих документите, които са за заседанието. Обадих се в „Информационно обслужване“ АД, защото навремето съм бил шеф на международния съвет, отнасят се към мен с уважение и си поговорихме.

Има голяма разлика между документите, които бяха представени и това, което чух тук. Дойдох, за да видя дали има недоразумения и как те могат да бъдат отстранени.

Първото, което ме удивлява е, че тук няма представител на „Информационно обслужване“ АД, защото в момента водите диалог с липсваща страна, което не прави много лесен този диалог. Аз, в известен смисъл, съм случаен, можеше и да не присъствам.

Според мен трябва да се отдели в две части. Едното е от тук нататък, а първото какво е било – за мен е безобразие, 36 мил. лв. похарчени и накрая плачевен резултат. Това е едно отделно нещо, което би трябвало да се направи и да има група, която да изследва какво се е случило и от това да произтекат някакви резултати – това действително е безобразие, 36 мил. лв. за системата, която би трябвало да работи, както чувам от заданието, са прекалено много пари.

От това, което чух, от „Информационно обслужване“ АД, защото в документа се засяга едно нещо, което тук не беше казано. Това е едно обяснение имаше в документа, че, за да имат достъп адвокатите, трябва да имат идентификатор, а те в момента нямат.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Ще Ви отговоря на въпроса.

ХРИСТО ТРАЙКОВ: Нека да довърша каква информация имам от „Информационно обслужване“ АД, което до някъде може би пояснява. От там потвърдиха, че те няма как да правят допуск за адвокатите без да имат идентификатор и казаха, че, според тях, най-разумния идентификатор е ЕГН-то. В момента изваждането на електронен подпис може да става с вкарване на ЕГН в информацията, която Вие подавате, за да получите електронен подпис, а може би да не искате Вашият електронен подпис да го има в информацията, която Вие давате. Ако имате подадено ЕГН, „Информационно обслужване“ АД може да види дали Вас ви има в някоя адвокатска колегия и на тази база да знае, че Вие сте адвокат. Иначе всеки един може да поиска.

/Говорят едновременно./

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Нека да довърши и ще отговоря.

ХРИСТО ТРАЙКОВ: Това в момента, което четох, разбрах, че в момента няма единен номер на адвоката.

ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ: Изобщо не е това проблема.

ХРИСТО ТРАЙКОВ: Ще се изясним постепенно. Не казвам, че това е така – казвам какво съм прочел. Разбрах, че се предлага да се намери начин за единен номер. Въпреки всичко, първият и най-лесен начин, защото каквото и да се предложи, ... */шум в залата/* ... нека да кажа какво съм чул, за да улесни, аз не искам да налагам някаква гледна точка. Това, което мога да кажа е, че всяко едно нещо, което въведем, ще трябва да го администрирате. Администрирането е неприятен процес, затова ако нямате нещо против ЕГН-то да се види във Вашия електронен подпис, това е най-лесния начин. Ако имате нещо против и то е съществено и не искате да генерирате Вашето ЕГН в електронния Ви подпис, тогава трябва да се мисли, или може би са го измислили, или може би го има вече, единният идентификатор да ... */шум в залата/*... Това е как се влиза.

По отношение на състоянието – има два въпроса. Единият е инфраструктура. Казаха ми, че била слаба и затова не можело да се поддържа влизането от много адвокати, но в момента ми казаха, че усилват нещата в съществуващите сървъри и ако не стане всичко това ще го вземат на сървърите на „Информационно обслужване“ АД, което със сигурност ще означава, че могат да поддържат самите системи. Аз горе-долу помня колко опити имаше да се нагодят системи. Това, което ми казаха от „Информационно обслужване“ АД, като запитах последно е, че имало 16-17 точки, в които „Информационно обслужване“ АД е въвело своите системи да работят по обслужване на съда, приети били от ВСС и ВСС дал ...*/шум в залата/*... навсякъде да се въведе тази система. Ако не се въведе тази еднотипна система, боя се, че пак ще има в тази или онази точка нещо не добре. Така, че би трябвало, ако се въведе навсякъде, да може да има достъп, но в момента лесно може да се провери в тези системи, в които е въведена новата система за обработка на информацията на съда, поне в тях и поне за адвокатите с ЕГН би трябвало да няма никакви проблеми. Ако има проблеми, значи пак някъде по веригата нещата не са както трябва.

Аз сега си отбелязвам разни работи и ще говоря с хората от „Информационно обслужване“ АД, за сега поне казаха, че слушат. Но действително би било добре да имате пряк контакт и заедно с тях Вашите изисквания да бъдат приети, докато стане едно и също мнението на този, който иска нещо и на този, който го разработва. Няма как да се получи нещо работещи по друг начин, това е реалното предложение за решаване на проблема.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Колеги, моля. Александър Николов иска думата, заповядайте.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Понеже стигнахме до същината на проблемите, а ролята на Гражданският съвет е друга. Вече имаме тесни специалисти, които, като гледам тук някой се е запознал с документите, които са приети, стратегията.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля, да се изслушваме.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Не, не. Няма смисъл да обсъждаме технически неща – какво става, какво не става.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГОЗОВА: Г-жо Здравкова, всеки преценява какво да се обсъди и е свободен да изкаже своята гледна точка.

ДУШЕНА ЗДРАВКОВА: Аз разбирам, но да насочим вниманието си какво можем да направим.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мисля, че преди да си насочваме вниманието какво можем да направим, трябва да знаем какви са проблемите, за да насочим вниманието си за решението им.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Това са документите, които са изпратени.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Всички сме запознати, но е добре да се чуем.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-н Николов, заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Благодаря. Първият човек, който е направил такава информационна система, седи на масата отсреща. И то работеща система, безупречна.

Колеги, дайте малко реверанс на ВСС. В крайна сметка са въвели на 4-5 места пилотно, затова са въвели пилотно, за да се види къде са проблемите, къде са грешките, да бъдат изчистени. Знаете технологично при миграцията се губят данни, после се набавят, т. е. изисква някакво време такъв тип система да бъде въведена в толкова много органи на съдебната власт. Отделно от това, предполагам сте запознати, в европейски мащаб на колко места в държавите - членки има такъв тип система и на колко от тях е само на електронен носител. Почти няма.

РОСЕН РАШКОВ: Запознат съм – не е така.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Освен Естония и Германия от части.

РОСЕН РАШКОВ: И Италия изцяло. Изцяло!

ОТ ЗАЛАТА: Спокойно и ние ще стигнем до там. Трябва време.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Ще стигнем. Ние сега правим първите стъпки.

/Говорят едновременно./

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: По закон, аз ви казвам, задължително след това са обществени поръчки на много висока стойност, задължително на сайта на Агенцията за обществени

поръчки ще намерите сключените договори с всички спецификации, приложенията, плащанията ще видите и ще видите тези протоколи, с които се докладва изпълнен договор. Това е проблемът – обявява се изпълнение, а не е налице такова.

Във връзка с това, което казахте да дадем реверанс за изпълнение. Дадохме, извинявайте! През 2015 г. е техническото задание, което ви прочетох, през 2016 г. е констатирано изпълнение, 2018 г. чакахме, цялата 2019 г. правихме срещи и се молехме да заработи нещо, по което 2015 г. е предвидено да работи! Пет години реверанс мисля, че е достатъчно.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля! Г-н Славов иска думата, заповядайте.

ВЛАДИСЛАВ СЛАВОВ: Благодаря. Няколко думи, защото се разводни проблема, а нямаме достатъчно информация, за да го дискутираме, с изключение на това, което ни казват колегите, защото пряко работят.

Изпълнява се една стратегия на електронно управление, електронно правосъдие от 2014 г. със срок до 2020 г. Тази стратегия е на стойност 35-36 мил. лв., колко са похарчени, какво е изпълнено – не знаем, затова питаме и задаваме всички тези въпроси, които сме формулирали. Това, което каза колегата Николов, ВСС оня ден заседаваше по тези 7 пилотни проекта. Между другото отзивите от съдилищата да доста негативни, но независимо от това ВСС взема решение и до края на м. септември трябва да се въведе Единната информационна система за съдилищата за всички съдилища. Според мен, от това което чета, без да съм я видял в действие, е доста сложно. Не знам защо са отишли на този вариант, при положение, че имаме опита на ВАС отпреди 20 години, който показва един невероятен софтуер с електронна папка, със сканиране на част от документите и с възможност да се направи една пълна справка, независимо къде е човек, защото достъпът беше отворен без пароли, без никакви проблеми.

Понеже стана на въпрос какво се случва в Европа – този същият софтуер го видях след няколко години копиран в една европейска държава, нашият, разработен за 2,5 мил. евро, при положение, че ние – аз обикновено си мълча и не казвам колко сме платили, но на времето, когато го правихме, платихме 5 хил. д. за този софтуер.

Ти си участвал в проекта на ВАС с повече от 2 мил. лв., което трябваше да направи усъвършенстване на действащия софтуер на ВАС и разширяването му в регионалните административни съдилища – има ли резултат?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Не знам.

ВЛАДИСЛАВ СЛАВОВ: Няма, всички от проекта сте напуснали, с изключение на един човек. Какво се случи, не знам и с тези 2,5 мил. лв. от проекта – няма никакъв резултат. Административните съдилища работят със стария софтуер, във ВАС от стария софтуер няма нищо – ако влезеш, не можеш да намериш нищо. А когато – навремето заедно с колеги от съда съм писал заданието за този продукт, за мен водещото беше нещо много важно и за адвокати, и за съдии, и за тези, които се интересуват от дела – практиката! Практиката е много важна и софтуера позволяваше практиката да се активира на 100% по много критерии да се търси и имаше много полезно действие! В момента тази практика въобще не се подрежда, нито се архивира!

Това не е добре затова, защото – и този информационен продукт, който прие ВСС и който така или иначе ще се внедри, защото срокът му изтича и трябва да се усвоят парите, иначе има санкции – знаете, ще има много проблеми, убеден съм. Това, което ние предлагаме е една обща информация за това, което е направено тук, на каква стойност, има ли проблеми, възможни решения, с какво ние можем да помогнем. Дори предлагаме нещо повече – да направим някакъв съвет специално по случая и СЮБ може да поеме инициативата, с оглед подпомагане дейността на ВСС. Ако някой конкретно от юристите не се занимава с проблема, работа няма да се свърши. Правил съм го и знам какво значи това. Защото след мен председателите разсипаха този прекрасен софтуер във ВАС, във Варна донякъде го развиха – те бяха вторият съд, в който имаше много качествен продукт, ОС – Варна, който беше на „Информационно обслужване“ АД. Общо взето 22 години от тогава не само, че не са се развили, а точно обратното.

Затова искаме информация с възможност, доколкото фактически и силите ни позволяват, и да помагаме. Върху Съвета има много проблеми, има натиск от всички страни, очевидно, че на проблема се отделя малко внимание.

Имаше едно усилие в изпълнителната власт в края на първия мандат – Диана Ковачева беше министър, Деница Вълкова беше зам.-министър, когато беше разработила изменения в няколко процесуални закона, за да могат за започнат да се извършват някои процесуални действия от страните по делата на електронен носител. Тези законопроекти бяха обсъждани, влезнаха в Парламента, но падна правителството и там си останаха – вече никой не ги коментира и обсъжда. Т. е. има някаква база, върху която може да се стъпи, ако въобще по тази стратегия някой се е сетил да ги погледне и да види нещо.

Моето предложение е следното: да направим запитване така, както сме го формулирали от СЮБ от името на Гражданския съвет към ВСС, ако, разбира се, го приемете и да допълним въпроса, за да се разводняваме с това, което колегите – адвокати поставят, защото техните неща са по-конкретни. Заедно да го внесем и да поискаме тази информация.

Няма пречка – както винаги са идвали членове на ВСС, представители на ИТ-сектора във ВСС да ни информират какво става, до къде са стигнали, имат ли нужда от помощ, защо не работят нещата, които фактически тук чухме от колегите, че в края на краищата уж са изпълнени, уж са платени, пък нищо не се получава. Това е моето предложение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-н Славов. Адв. Рашков – заповядайте.

РОСЕН РАШКОВ: Благодаря. Много е добро предложението на г-н Славов. Искам да отбележа, че такова предложение за помощ към ВСС от ОСА вече е правено и в тази връзка и посока бяха направени тези срещи. В някакъв момент, обаче, ВСС явно от многото въпроси, на които трябва да се отговаря и голямата натовареност реши, че не иска да комуникира пряко с ОСА и насочи кореспонденцията да минава през Висшия адвокатски съвет. Висшият адвокатски съвет обаче нищо не прави по въпроса и на нашите питання впоследствие стигаме до една стена.

По отношение на колегата Николов – искам да ви кажа, че това, което казвате, не е така. Във всяка една държава абсолютно го има въведено – имам преки впечатления как е в Италия. Там не само имат портал, те провеждат електронно правосъдие изцяло. Т. е. водят съдебно заседание, в което на екран върви в средата изказванията на съдията, в ляво – на едната страна, в дясно – на другата.

ВЛАДИСЛАВ СЛАВОВ: Първата държава, която го направи през 2001 г. е Сингапур, със закон.

РОСЕН РАШКОВ: Италианците в момента са „излетели в небесата“. Почти във всяка държава го има. От тази гледна точка да дадем толеранс – не виждам накъде повече от тези 5 години, които са минали, да се дава какъвто и да е толеранс. Т. е. имаме един продукт или като цяло – един проект, за който са се изхарчили и усвоили сериозни суми и няма нищо работещо насреща. Ето сега дори се взема решение, за да можело да се усвоят още пари и да гласуваме, а то дори не работят модулите. Тук изобщо не става дума за това как да се логват адвокатите – първо адвокатите имат номер, направили сме съответните потъпки пред Висшия адвокатски съвет той да стане уникален и никога да не се променя, но далеч това не е основния проблем – входът в Портала.

Всъщност Порталът е системно неработещ, огромна част от модулите не работят. Нещо концептуално е сбъркано и мисля, че Гражданския съвет е възможният вариант с това предложение, ако се подкрепи от всички, да поискаме информация – пак казвам да не стигнем до състоянието, което ние предложихме, комуникацията да мине под някаква друга форма. В края на краищата това е Гражданския съвет към ВСС и това е възможният път да се поиска официална информация.

/Владислав Славов напуска залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Душана Здравкова.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Бих искала нещо да допълня точно в тази връзка, защото и аз прочетох Вашето становище. Но прочетох също – и моля, тези, които не са запознати, също да го направят, защото това са водещите документи – Стратегията и Пътната карта.

Това са 35 мил. лв. Стратегията приключва, както каза и г-н Славов, сега в края на 2020 г. Пътната карта е разписала много точно всичко това, за което Вие говорите.

Стратегическа цел 3 – само това цитирам, изисква осигуряване на равнопоставен и максимално близък до гражданите и бизнеса достъп по електронен път на е-правосъдие. Значи Вие за 4 мил. лв., защото толкова е стойността на този модул, на тази стратегическа цел, трябва вече да имате въведено ето това. И ние, като представители на гражданското общество, трябва най-малкото това да искаме – информация конкретно за Стратегическа цел 3.

Другото, обаче, което обсъждаме, това е ЕИСС. Това е проект, който би трябвало да е приключен 2017 г. Аз не знам какво е наложило удължаването на този срок, неизпълнението му – защото така е заложено – 2017 г. Сега за този проект, който е обявен на поста, виждам, че с стойността му от 3,8 мил. лв. е увеличена на 5 мил. лв. Защо е увеличена, как е увеличена – това също не е ясно. Какво налага – бях си приготвила становище на колегите - председатели на пилотни съдилища, които имат конкретни бележки и един от колегите - председатели казва: „Би трябвало това първо да бъде проиграно експериментално преди да имаме пилотни съдилища.“

Значи, първо грешката е в това – въвежда се в 5 пилотни съдилища в най-натоварения период, не когато беше пандемията и не заседаваха, а точно сега, когато съдилищата са затрупани с дела. Например, колегите във варненския съд се оплакаха и казаха, че хем работят със старата система, хем въвеждат нова и става една тотална бъркотия. Също и колега - председател на пилотен съд казва, че е много малко времето. Затова през този период от време те не могат, да – хората от „Информационно обслужване“ АД са много отзивчиви, но колегите не могат да установят всички детайли, всички недостатъци, които излизат.

Това нещо ще се мултиплицира през м. септември – представете си какво ще стане. Стратегията приключва в края на 2020 г. Ето защо си мисля, че час по-скоро ние, като Граждански съвет, обръщам се към г-жа Карагъзова и в същото време благодаря, че много скоро след като беше дискутирана тази тема на Кръглата маса на СЮБ, е поставена пред Гражданския съвет. И само ако обединим усилията си, можем да имаме някакви резултати и това да стане още през м. септември да имаме вече изпълнението на Стратегията и на Пътната карта. Ние нищо друго не искаме.

Малко не сте прав за Висшия адвокатски съвет. Свързах се с колегата Янков, който отговаря за информационните технологии. Имат разработено, обещаха, че, ако се свържат с г-жа Негенцова и г-н Славов, но не успяха във времето...

РОСЕН РАШКОВ: Повярвайте ми – имам пряко наблюдение.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Добре, нека да имаме и техните становища, надявам се да ги дадат, за да ги присъединим към Вашите.

Но най-важно е това – до м. септември, ако е възможно, да формулираме този въпрос.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Ние сега ще го формулираме.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Да, имах предвид да получим отговор до м. септември на първите им заседания по Стратегията и Пътната карта, ако трябва одит, отчет – каквато форма искат да предприемат, но да информират Гражданския съвет за това докъде е стигнало изпълнението на Стратегията и Пътната карта.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Александър Николов.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Нека да говорим с факти. Вие казахте 2017 г. – по отношение на ЕИСС обществената поръчка беше прекратена, нали така, и се обяви наново? И всъщност „Информационно обслужване“ АД работят реално година и нещо – не работят от 2015 г.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Да. Вижте – нас ни интересуват управленските решения.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Говорим чисто технологично как трябва да се изпълнят процесите. В крайна сметка една година не е никакво време за подобен тип система за работа. Реално „Информационно обслужване“ АД е нов избран изпълнител и работи от година и половина, не от пет години, нали така!?

/Говорят едновременно./

РОСЕН РАШКОВ: Ние можем да си прекратяваме така поръчките и на всяка година и половина да идва нов и нов. Извинявайте, но в по-голямата част от държавите хората свършват цялата работа в рамките на една година! Не знам защо тук не можем да се справим!?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Не знам какви са причините и защо така се е случило – казвам, че те работят от година и половина.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Само до допълня, ако може – по Стратегията, чела съм я много отдавна.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Пътната карта гледайте, там са конкретните неща.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Пътната не съм. Но Стратегията – там е мисия.

/Говорят едновременно./

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: Трябва да се прави разлика между Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), който казахме, че е основата на информационната система на съдилищата, която чакаме да се въведе и самата информационна система, която сега ще въвеждат – това са две различни неща, макар и свързани в една корелация. По ЕПЕП – основата, се работи от 2015 г.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: И е направено.

ВЕНЕЛИНА ФОТЕВА: И не е направено така, че да работи. Не работи. Разбирате ли, че, например, модулът по заявление по чл. 410 го въведеха миналия месец – той е един от модулите, предвиден в ЕПЕП, и той в момента – пробвах го, през четири различни порт-а – ми той „забива“ и на четирите.

РОСЕН РАШКОВ: Всъщност не работи! Ако под „работи“ имате предвид да зарежда сайта – зарежда.

/Говорят едновременно оживено./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, ние разбрахме вашия проблем, имаме конкретно формулирано предложение от страна на СЮБ, което гласи следното: „Основният въпрос, който следва да бъде поставен пред ВСС и да се изисква отговор от страна на Гражданския съвет към ВСС е: В каква степен са реализирани набелязаните в приетия документ цели, какви финансови средства са изразходвани за постигането им, какви проблеми са идентифицирани и какви са възможните решения.“ Документът е Стратегия за въвеждане на електронното управление и електронното правосъдие в сектор „Правосъдие“.

РОСЕН РАШКОВ: Г-жо Председател, проблемът не е наш, той е на всички граждани.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. А вашата точка касае, че не ви дават достъп от ВСС да участвате в работните групи с предложенията си и затова отправят всички ваши предложения по компетенция към Висшия адвокатски съвет.

РОСЕН РАШКОВ: Всъщност в началото имахме такива срещи, работехме и беше доста напреднала работата, т. е. бяхме стигнали до нива, в които имаше комуникация, бяхме обсъдили голяма част от техническите подробности.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: И тя се стопира и отгук насетне нямате комуникация.

РОСЕН РАШКОВ: Всъщност се зачеркна една година работа, която беше много полезна и самите технически представители казаха, че има полза от това.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: През 2016 г. от Гражданския съвет беше приета Процедура за участие на членове на Гражданския съвет към ВСС в заседания на Пленума, Колегиите и комисиите към ВСС. Тази Процедура е публикувана на сайта на ВСС, раздел „Граждански съвет“. Може да се базираме на нея, че вие, като членове, искате участие и да

гласуваме подкрепа на искането ви да участвате, базирайки се, въз основа на членството си в ГС към ВСС, на тази процедура.

РОСЕН РАШКОВ: Мога да кажа, че ще наградим това, което до тук имаме за една година работа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, с цел надграждане на постигнатото до сега.

И да имаме втори акт, който да касае предложението на СЮБ, с което ви запознах преди малко.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Само моля да се допълни Стратегия и Пътна карта.

РОСЕН РАШКОВ: Критиките ни са конструктивни, не е просто да критикуваме безпричинно. Крайната ни цел е да заработи Портала. Това е единственото.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. крайната ви цел е вашите притеснения и проблеми, които повдигате, да стигнат до хората, от които зависи тяхното решаване. Това може да се случи чрез пряко участие на вашата организация в работните групи, на базата на Процедурата. Затова ви предлагам да гласуваме два отделни акта.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Г-жо Председател, искам да кажа, че г-н Славов преди малко даде предложение към това, което са внесли, ако нещо да допълним и да излезем с едно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, но това са два различни проблема.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: За едно и също, но от различна гледна точка се поставя за обсъждане.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Предложението на г-н Славов е да се изиска информация от ВСС – това е отделна точка в дневния ред.

РОСЕН РАШКОВ: Нека да са две отделни точки и да ги гласуваме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. По т. 1 от дневния ред – разглеждане на предложението на Обединение на свободните адвокати за подобряване работата на ЕПЕП, моля да гласуваме текст, с който Гражданският съвет към ВСС се базира на Процедурата за участие на членове на Гражданския съвет към ВСС в заседания на пленума, колегиите на ВСС и комисиите към тях, както и съответните работни групи.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Колеги, г-н Славов даде предложение и мисля, че е хубаво и от тяхната организация също да присъстват, ако желаят.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Може да запишем конкретно – Обединение на свободните адвокати и други организации - членове на Гражданския съвет към ВСС, които имат компетенции и желание да участват в обсъждането на темата.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Колеги, ако позволите. Моята идея е, внасяйки тази по-обща редакция и проследявайки изпълнението на Стратегията и на Пътната карта, беше

точно това – да излезнат вашите искания, а не да бъдат отделно. Ако вие настоявате да продължавате да действате отделно, така да кажа, то ние ще ви подкрепим. Но заедно можем повече – извинявайте за клишето.

/Говорят едновременно оживено по темата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Имаме ли организации, които искат да бъдат споменати с имената си, освен ОСА.

ОТ ЗАЛАТА: Не.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля да гласуваме акт на Гражданския съвет към ВСС със следния текст:

„Гражданският съвет към ВСС, след проведено обсъждане, относно поставените въпроси и аргументите към тях от докладчиците, постигна консенсус и взе следното решение:

Подкрепя искането на СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“ да участва със свои представители в заседанията на работните групи, пленума, колегиите на ВСС и комисиите към тях при обсъждане на въпросите, касаещи „Единния портал за електронно правосъдие“ (ЕПЕП).

Подкрепата се отнася и до всяка друга организация – член на ГС към ВСС, която заяви желание да се включи със своята експертиза в обсъжданията по конкретната тема.

Подкрепата се основава и на одобрена от ВСС Процедура за участие на членове на ГС към ВСС в заседания на пленума, колегиите на ВСС и комисиите към тях: <http://www.vss.justice.bg/root/f/upload/16/protsedura.pdf>

Актът да се предостави на ръководителите на работните групи и проекти, изпълнявани от ВСС по темата, за сведение и за последващо взимане на решение по правилата на Процедурата, след предоставяне на конкретно писмено искане до тях от страна на организациите - членове на ГС към ВСС с искане за участие в техни заседания по конкретната тема (чл. 1, ал. 2 от Процедурата).

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.“

Гласуване: за – 18, против – няма, въздържали се – няма.

Приема се.

И понеже това е първото гласуване за деня, обявявам упълномощаванията – Емилия Петрова е упълномощена да представлява сдружение „Камара на арбитражните и на съдебните експерти в България“, Татяна Лисичкова е упълномощена да представлява Асоциацията на държавните съдебни изпълнители, Асоциацията на прокурорите в България, Камарата на следователите в България и Клуб - Журналисти срещу

корупцията и Петър Бонински е упълномощен да представлява сдружение „Академия за изследвания в сигурността и отбраната“.

Преминаваме към т. 2 от дневния ред – тя вече беше дискутирана. Това е предложението на СЮБ, което ви го прочетох – да се изиска информация, относно Стратегия за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ и Пътната карта.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Тя е съпътстващ документ, но нека да се уточни, защото там са разписани сумите, сроковете.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „В каква степен са реализирани в набелязаните в приетите документи цели, какви средства са изразходвани за постигането“ – имаме предвид финансови ли?

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Да, защото те са упоменати в Пътната карта.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: „Какъв финансов ресурс е изразходван, какви проблеми са идентифицирани и какви са възможните решения“.

ОТ ЗАЛАТА: Срок ще даваме ли? Каква е практиката? До следващото заседание. Не може да задължаваме ВСС със срок.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Следващото ни заседание ще е след 15 септември. Гражданският съвет, според Правилата, заседава поне веднъж на два месеца.

РОСЕН РАШКОВ: Добре, тогава да бъде – по възможност до заседанието през м. октомври, предвид това, че ГС към ВСС е в отпуск до 24 септември.

ОТ ЗАЛАТА: Не. Не съм съгласен с това. Не сме слагали срок. Нямаме такава практика.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Г-жо Председател, може да се запише, че поставените въпроси имат приоритетно естество във връзка с ресора. Повече от това не може да кажем.

/Говорят едновременно./

РОСЕН РАШКОВ: Ако ще поставяме срок...

ОТ ЗАЛАТА: Против срок съм.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Аз съм против срок.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: И аз съм против срок.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Може да запишем, че Гражданският съвет иска тази информация с цел през м. октомври отново да я обсъжда.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, в едно изречение трябва да кажем, че това е приоритетна информация, с която искаме да се запознаем в помощ дейността на – без да слагаме срокове.

/Говорят оживено относно дали да се постави срок за информацията./

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Колеги, може ли да предложи – да се позовем на крайния срок на Стратегията, който изтича в края на 2020 г., с оглед на това да помолим ВСС във възможно най-кратък срок – така да го формулираме, и с оглед приключване на Стратегията в края на 2020 г. и нейното изпълнение, да предоставят приоритетно тази информация.

ОТ ЗАЛАТА: В най-кратък срок, но без дати. Да, така може.

РОСЕН РАШКОВ: Г-жо Председател, това е разумно – да бъде с оглед изтичащия срок в края на 2020 г., възможно най-кратък срок и приоритетно.

ОТ ЗАЛАТА: Кратък срок. Приоритетно. Това са ключовите думи.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: И да върна на това, което каза г-н Славов, че СЮБ сме готови да подпомогнем ВСС да изготви този отчет, одит или каквото прецени – ние сме готови да помогнем в този процес.

РОСЕН РАШКОВ: Нека да го впишем и това, че СЮБ предлага експертна помощ.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, освен това, ако сте чели Правилата, всяка организация - член на ГС към ВСС има право самостоятелно да се обръща към ВСС и да предлага по конкретни теми своята помощ и подкрепа.

РОСЕН РАШКОВ: Да, несъмнено е така. Но когато е минало през санкцията на ГС към ВСС и сме го гласували, има много повече тежест.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е., че СЮБ ще подпомага ВСС в събирането на информацията.

ОТ ЗАЛАТА: Че е готов. Да – готов.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Той каза – ако трябва, ще се сформира работна група, това му бяха думите, от състава на ГС към ВСС. Ако ни поканят, ние сме готови да помогнем. Затова казвам, че срокът не е подходящ.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, колеги, г-жа Здравкова ще даде предложение за текст на акт.

ДУШАНА ЗДРАВКОВА: Предлагам към това, което г-жа Карагъзова, прочете, като предложение от СЮБ, да добавим, че СЮБ е готов да предостави експертна помощ при събирането на информацията и предоставянето ѝ.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Информацията е публична. Добре, колеги, моля да гласуваме акт на Гражданския съвет към ВСС със следния текст:

Гражданският съвет към ВСС, след изслушване на становището по темата и проведена дискусия в хода на заседанието, се обедини около следното решение:

Подкрепя „Съюза на юристите в България“ (СЮБ) в тяхното искане за предоставяне от ВСС на актуална информация относно следния въпрос: в каква степен са реализирани набелязаните в *Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ и Пътната карта** цели, какви финансови средства са изразходвани за постигането им, какви проблеми са идентифицирани и какви са възможните решения?

ГС към ВСС подкрепя и готовността на СЮБ да окаже експертна помощ при събирането и обобщаването на исканата по-горе от ВСС информация и да съдейства за разрешаването на идентифицираните конкретни проблеми.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС и съответните комисии за взимане на решение.

Приложение: Становище на СЮБ по т. 2 от дневния ред.“

Гласуване: за – 18, против – няма, въздържали се – няма.

Приема се.

Колеги, преди да преминем към т. 3 от дневния ред, обявявам почивка. Благодаря на представителите на организациите, които участваха до тук в заседанието.

Почивка. Павлина Желязкова упълномощава Татяна Лисичкова да представлява БАВЛЕК и напуска залата. Душана Здравкова, Росен Рашков и Венелина Фотева също напускат залата./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, продължаваме с т. 3 от дневния ред – информация за работата на сформираната с решение на Съдийската колегия на ВСС Работна група за извършване на последваща оценка от въздействието на Глава 4, Раздел II, чл. 66 - 75а от ЗСВ на заседанието й, проведено на 25.06.2020 г. Г-н Ангелов, заповядайте.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Благодаря. Колеги, знаете, че една традиция започва да се оформя. Задачите, които стоят пред всички нас и с които ние сме ангажирали вашето внимание и са взети някакви решения, периодично да ви информираме как стоят нещата.

Накратко – какво доведе до тази среща. Всички си спомняте, че през 2016 г. бяха направени поправки в Закона за съдебната власт, касаещи дейността на съдебните заседатели. По-късно – 2017 г., с доста бързана и доста припряно беше приета т. нар. Наредба № 7. По-късно се оказа, че една част от проблемите, които бяха идентифицирани от нас по-рано, започнаха да изплуват полака-лека, преди всичко свързани с недостига на

съдебни заседатели. През 2019 г. имаше решение на Съдийската колегия на ВСС за предприемане на мерки за обезпечаване на съдилищата със съдебни заседатели. От наша страна – Съюзът на съдебните заседатели в България се беше подготвил, ние направихме едно доста мащабно изследване, което ви беше представено на 22 ноември, но още на 31 октомври ние изпратихме това си становище, заедно с допълнителни материали към Съдийската колегия на ВСС относно това решение, което бяха взели те на 8 октомври.

Становището, което бяхме представили и на вашето внимание – има Акт № 121/22.11.2019 г., накратко ще ви припомня какво се казваше в него, че се подкрепят направените анализи, констатации и предложение в становището на ССЗБ, относно приетото на 8 октомври от Съдийската колегия на ВСС решение за предприемане на мерки за обезпечаване на съдилищата със съдебни заседатели. Второто е, че се предлага провеждане на Кръгла маса по посочените в становището проблеми, съвместно с Комисията по правни въпроси към 44-то Народно събрание на Р България и всички заинтересовани страни по въпроса. Актът беше предоставен на тази комисия, освен това е изпратен и на ВСС за сведение. Една скоба ще отворя – от тези две предложение, второто и до този момент не е изпълнено, в смисъл, че КПВ към 44-то НС не ни е потърсила, не е взела решение, с изключение на едно, което малко по-късно се появи – м. февруари през тази година беше направена поправка в ЗСВ с нова алинея, която определи, че докато не могат да се попълнят поне 50% от бройката на съдебните заседатели, остават тези, които до този момент са положили клетва. Което донякъде, малко или много, е противоречие на казаното преди това и създава един определен разнобой. Очевидно това беше едно палеативно решение, но целта беше да се спаси положението и то наистина помогна.

През м. март Съдийската колегия на ВСС също взе едно свое допълнително решение и сформира работна група за извършване на последваща оценка на въздействието на Глава 4, Раздел II, чл. 66 – 75а от ЗСВ. Заседанието се проведе на 25 юли тук, в тази сграда, водещ беше г-жа Цветинка Пашкунова – член на Съдийската колегия на ВСС. От страна на ССЗБ беше председателя – г-жа Емилия Николова, и още двама членове от ръководството на Съюза. Добро впечатление направиха няколко неща – широкото участие на редица съдилища, които изпратиха становища и предложения какво да се направи, за да може да бъде решен този наистина сериозен въпрос. Второто е, че всички тези становища и предложения бяха обобщени и доста професионално направени, за да може тази работна група да работи така, както би следвало. Както казах, това беше заседание, което е единствено до момента.

Факт е, че в нашето Становище ние поставихме няколко въпроса, които бяха важни, а те са – нормативно заложили причини, т. нар. завишаване на изискванията към

кандидатстващите, вкл. броя на мандатите, намаляване на продължителността на мандата, увеличеното количество на изискуемите документи, възнаграждения, порочни практики, проблеми, които не са намерили решение и т. н.

В работата на работната група основно акцента беше поставен върху неща, свързани с прякото, по виждане както на ССЗБ, така и на ръководството на различни съдилища – те присъстваха на срещата, която беше онлайн, но изказаните от тях предложения, становища бяха наистина доста ценни. Да ви кажа, че до момента нямаме протокол от срещата по чисто административни пречки, но решенията, за които ще ви разкажа, са представени на вниманието на ВСС. А дали те ще бъдат приети или не, дали ще бъдат приети в пълния обем или частично – това е въпрос, по който можем само да гадаем.

Но така или иначе бяха набелязани следните мерки – възрастовата граница от 68 години е увеличена на 72 години за съдебните заседатели. Бяха уточнени нещата, свързани с настоящия адрес в общината, защото това е съществено и важно. Изискването за най-малкото да бъде средно образованието за образователен ценз беше подкрепено и с това, че единствено за това ще се иска представяне на диплома, изключая случаите където хората имат допълнителна квалификация, свързана с педагогика, социални дейности, свързани с разглеждането на случаи, в които, знаете, участват малолетни.

Освен това беше решен и един въпрос, разнообраз с който съществуваше, с т. нар. доказателства, че кандидатът не страда от психически заболявания. Странно е наистина, но така се получи – доколкото знам за магистратите се иска един път, а тук всеки път трябва да го представяме. От това загуба няма, но имаше два различни подхода, предвид факта, че все още не съществува единен регистър и затова беше взето решение, че това трябва да бъде удостоверение от преглед от квалифициран специалист, разбира се.

Бяха решени и редица въпроси, които упоменах в началото. От четири години мандатът беше удължен на пет години – това е едно връщане към предишната система, но се оказа, че тя е по-работеща, по-нормална предвид навлизането на съдебните заседатели в спецификата на процеса и на проблематиката. Освен това обучението и знанията, които минимум са необходими да бъдат проведени с курсове, за да могат те наистина да изпълняват качествено своите дейности. Другото нещо, което е, че беше премахнато едно силно рестриктивно изискване, свързано с това, че не може да има повече от два мандата в един и същи съд. Нещо, което съгласете се, особено в малките общини, няма как да стане, а губим един подготвен човек вече, който е минал през курсове на съда и НИП така, че тук този въпрос малко или много беше решен.

Другите проблеми, които съществуваха и които и на вас бяхме споменали, бяха свързани с утежняващи процедурата изисквания, като мотивационно писмо, писмено

съгласие, документ дали е принадлежал към структурите на бившата Държавна сигурност и други такива, които забавяха процеса и които пречеха да бъдат съхранени сроковете, заложиени в закона, респективно в Наредбата, явно е, че нямаше как да стане и да не навлизам в детайли – чисто информативно казвам нещата.

Следващото е, че имаме някои неща, свързани с предложения, които, ние, честно казано, бяхме приятно удивени, че колегите – ръководители или хора от ръководството на съответните съдилища приеха тази идея, която беше изказана от нас и дори някои от предложенията изхождаха от тях. Става дума за възнагражденията на съдебните заседатели. От наша страна бяха направени съответните разчети, за да може да има яснота когато се приема финансовата рамка на този процес. Това, което за момента сме заложили и което е предложено – от 60% да стане на 70%, съответно чл. 73, ал. 4, което не е чак толкова много и респективно минималното заплащане на ден да бъде 40.00 лв.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Което дори не го очаквахме, че може – но те го предложиха.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Аз затова казах – ние сме благодарни, защото те добронамерено погледнаха. Защо така направиха – не знам, но мисля, че някъде има причина, която да ги кара. Но това, още веднъж ви казвам, не е решено.

Какво, от всичките тези неща, все още не е намерило своето решение, което тепърва ще намери своето отражение в Наредбата, а може би и в някои допълнителни указания, които ще бъдат спуснати от ВСС. Въпросът е с уеднаквяване формата на заплащане на транспортните разходи. Защото в София въпросът е лесно решим, тук има яснота. В другите, по-големите градове донякъде съществува някаква форма, но в по-малките градове това общо взето не е решено. За тези общини, където са малобройни и са разпръснати, а те са предимно в планинските райони, там наистина съществува сериозен проблем, който трябва да намери своето решение и той трябва да бъде канализиран, защото местните условия са различни. Едното е това.

Има и някои други неща, които също може да търпят някакъв по-сериозен поглед. Става дума за въпросите, които може би касаят привличането на хората, които са потенциално желаещи да станат съдебни заседатели. Тук е изключително полезна медийната подкрепа и медийната дейност, която ни „куца“. Има един интересен момент, който ни беше подсказан от представителката на ОС – Пловдив, която каза нещо интересно и си струва, особено за по-големите градове, където съществуват различни учебни заведения, които обучават кадри, имащи правна насоченост. Бъдещите студенти – ние говорихме с тях, имат интерес да станат съдебни заседатели, ние говорихме с тях. Те идват, кандидатстват и участват.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Защото за тях това е една допълнителна форма на обучение.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Това е един резерв, който до този момент ние не сме го идентифицирали, но ще го имаме предвид. Имаме различни неща, които могат да намерят място и да подобрят положението.

Това е най-общо, което мога да ви кажа. Всъщност то беше много кратко, но не можете да си представите колко много то означава за тези хора, които наистина желаят и съвестно си вършат работата като съдебни заседатели. И аз се надявам, че ако бъде изпълнено това, което беше прието от работната група, да бъде изпълнено от законодателя, то като че ли част от този проблем ще бъде отстранен.

Благодаря за вниманието, надявам се да ви е било интересно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, да, много се радвам, че предложения, разгледани от Гражданския съвет към ВСС и изцяло подкрепени, са допуснати до работната група във ВСС и има резултат – те са влезли в техния проект за промяна на Наредбата, която ще бъде внесена в Комисията по правни въпроси към Народното събрание.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: По-скоро трябва да млади хора. Вдигането на възрастта не е решаване на проблема. Както казахте Вие, по-скоро студенти, които имат интерес.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Младите хора не искат.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Те от това ще имат и полза – това е някаква форма, която ще им даде допълнителни практически познания несъмнено.

Но, колко пари мислите, че се изкарват от това нещо.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: То не е за пари.

/Говорят едновременно – оживление в залата./

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Аз не исках да навлизам във всички тези детайли.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Трябва да има някаква „цедка“, защото с два гласа от съдебните заседатели се променя решението на съдията.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: А последващото обучение?

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: То е заложено. Записано е в закона, като е използван един текст от Кодекса на труда, който не визира конкретно съдебните заседатели – става дума за 60 работни дни. Много е трудно, работодателите в това отношение са невероятно консервативни и няма начин този въпрос да бъде решен. Той остана за мислене, евентуално в последствие да се намери някакво решение. А това са хора, които работят. Защото на 20 години човек има един начин на мислене, а когато вече започне да работи, когато има семейство, има отговорности и начинът му на мислене се променя. По-скоро тези хора са реално по-ценни за обществото. Не изключвам другите, разбира се, но става дума, че техният начин на мислене като че ли е по-опитен.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Студентите по право в юридическите факултети не бихте ли могли с някакви кампании да привлечете?

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Да, имаме го предвид. Става дума, че дори и ние този момент го бяхме пропуснали. Ето, от тези срещи и ние научаваме нещо.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Но липсва точно средното поколение в смисъл, че са много млади и много възрастни.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Точно по този въпрос искам да кажа. Средното поколение, които са трудово ангажирани, имат голям проблем. Ако той излезе днес, за да отиде на съдебно заседание, до сега му се плащаха не по-малко от 20.00 лв. Обаче той излиза в неплатен отпуск и губи около 50.00 - 100.00 лв., за да отиде за 20.00 лв. Плюс това и неговият работодател му задава въпроси докога ще излиза от работа – имат срочни задачи, проекти със срокове, проблемът е много голям и няма как да стане. И затова увеличиха възрастта.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да но с възрастните хора и последващото обучение малко трудно се получават нещата – доколко те възприемат това, което ги обучават, доколко те могат да го пресъздадат.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Още нещо ще кажа и предлагам да приключим по точката. При възрастните хора проблемът не е, че трудно разбират – проблемът е, че те са вече силно рамкирани и там, като че ли е притъпена тънката струна за справедливост, за търсене на истината. Кой възрастен ще седне и ще напише особено мнение – е, няма го! Разбира се има изключения. И ние търсим, и слагайки 68 години видяхме, че не работи.

ЕМИЛИЯ НИКОЛОВА: Няма хора!

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря ви за информацията. Хубаво е когато наши решения са взети под внимание и имаме положителен резултат.

Колеги, да уточним и някои организационни въпроси. Следващото ни заседание може да бъде най-рано на 2 октомври, защото до 24 септември членовете на ВСС са във ваканция. За съжаление се нарушава правилото, което казва, че най-малко на два месеца се провежда заседание на ГС към ВСС, а до 2 октомври са два месеца и девет дни. Освен това и техническият ни сътрудник тогава ще е в платен годишен отпуск по график.

ОТ ЗАЛАТА: За няколко дни е поправимо. Може да се насрочи и да не се проведе, поради липса на кворум. Сега сме в условията на корона-вирус.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Предлагам да запишем, че поради ваканция на членовете на ВСС до 24 септември и годишен отпуск по график на техническия сътрудник на ГС към ВСС, следващото заседание на Гражданския съвет към ВСС ще се проведе на 2 октомври 2020 г.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, ще го запишем в протокола. Добре, предложения за теми, колеги, имате ли от сега, освен за имотния регистър.

ОТ ЗАЛАТА: Ще помислим и ще дадем предложения в край на м. септември.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Колеги, бих искала да благодаря на г-жа Карагъзова, че е включила т. 3, на г-жа Николова и г-н Ангелов за отчета, защото това са изключително важни неща. Ние вземаме решения, изпращаме актове до ресорните заинтересовани, но обратната връзка – това трябва наистина да се следи, актовете ни дали са видели живот. Затова Вие включвайте тези отчети, иначе какъв е смисълът на работата ни.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-жо Дерменджиева, и още веднъж благодаря на г-н Ангелов и г-жа Николова за изчерпателната информация.

Колеги, с това изчерпахме темите от дневния ред. Желая ви приятна лятна почивка и до нови срещи. Благодаря на всички за участието, закривам заседанието.

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 13:04 ч.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска
технически сътрудник*